

This question paper contains 16 printed pages]

CA—53—2025

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2025

MANAGEMENT ACCOUNTING—I

(Tuesday, 8-4-2025)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (1) Attempt *all* questions.

(2) Non-programmable calculator is allowed.

(3) Working notes are necessary, which carry marks.

(1) सर्व प्रश्न सोडवा.

(2) नॉन-प्रोग्रामेबल गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

(3) आगणन कार्य आवश्यक आहे, त्यास गुण आहेत.

1. The following are the condensed Balance Sheet of a company : 20

Balance Sheets

Liabilities	2022	2023
	(Rs.)	(Rs.)
Share Capital	2,00,000	3,00,000
General Reserve	30,000	40,000

P.T.O.

WT

(2)

CA—53—2025

Profit and Loss A/c	15,000	14,000
Mortgage Loan	30,000	—
Creditors	40,000	35,000
Provision for Taxation	10,000	15,000
Total	<u>3,25,000</u>	<u>4,04,000</u>
Assets	2022	2023
	(Rs.)	(Rs.)
Land and Building	1,00,000	1,20,000
Machinery	1,10,000	1,60,000
Investment	—	40,000
Debtors	70,000	40,000
Stock	34,000	30,000
Cash	5,000	4,000
Goodwill	—	5,000
Preliminary Expenses	6,000	5,000
Total	<u>3,25,000</u>	<u>4,04,000</u>

Additional Information : (During the year ended 31st March, 2023) :

(1) Dividend of Rs. 15,000 was paid.

- (2) Assets of another company were purchased for a consideration of Rs. 1,00,000 payable in shares. The assets were purchased — Building Rs. 20,000, Machinery Rs. 50,000 and Stock Rs. 25,000.
- (3) Machinery was further purchased for Rs. 10,000.
- (4) Depreciation written off Machinery Rs. 5,000.
- (5) The loss on sale of machinery Rs. 500 was written off to general reserve.
- (6) Provision for taxation made during the year was Rs. 10,000.

You are required to prepare Fund Flow Statement for the year 2023.

एका कंपनीची संक्षिप्त स्थिती विवरणे खालील प्रमाणे आहेत :

स्थिती विवरण

देयता	2022	2023
	(रु.)	(रु.)
भाग भांडवल	2,00,000	3,00,000
सामान्य संचिती	30,000	40,000
लाभालाभ खाते	15,000	14,000
तारण कर्ज	30,000	—
धनको	40,000	35,000
कराबद्दल तरतूद	10,000	15,000
एकूण	<u>3,25,000</u>	<u>4,04,000</u>

P.T.O.

WT

(4)

CA—53—2025

संपत्ती	2022	2023
	(रु.)	(रु.)
भूमी आणि इमारत	1,00,000	1,20,000
यंत्र	1,10,000	1,60,000
गुंतवणूक	—	40,000
ऋणको	70,000	40,000
शिल्लक माल	34,000	30,000
रोख	5,000	4,000
ख्याती	—	5,000
प्रारम्भीक व्यय	6,000	5,000
एकूण	<u>3,25,000</u>	<u>4,04,000</u>

अतिरिक्त माहिती : (31 मार्च, 2023 रोजी संपणाऱ्या वर्षात) :

- (1) 15,000 रु. चा लाभांश देण्यात आला होता.
- (2) 1,00,000 रु. चे भाग देऊन दुसऱ्या कंपनीची संपत्ती विकत घेतली होती. त्या संपत्ती मध्ये 20,000 रु. ची इमारत, 50,000 रु. ची यंत्र आणि 25,000 रु. च्या व्यापारी मालाचा समावेश होता.
- (3) 10,000 रु. ची इतर यंत्रेसुद्धा विकत घेण्यात आली होती.
- (4) यंत्रावर 5,000 रु. चे अवक्षयण आकारण्यात आले होते.

- (5) यंत्राच्या विक्री वरील हानी 500 रु. सामान्य संचितीला स्थानांतरीत करण्यात आली.
- (6) 10,000 रु. ची कराबद्दल तरतुद करण्यात आली होती.

उपरोक्त माहिती वरून 2023 वर्षाकरीता निधी प्रवाह विवरण तयार करा.

2. Riya Co. Ltd. place before you the following trading results : 15

Year	Sales (Rs.)	Profit or Loss
2021	7,00,000	10,000 (Loss)
2022	9,00,000	10,000 (Profit)

Calculate :

- (i) P/V ratio
- (ii) Fixed Cost
- (iii) B.E.P. (Sales)
- (iv) Profit or Loss when sales are Rs. 8,00,000
- (v) Sales required to earn a profit of Rs. 20,000.

रिया कं. लि. आपल्यापुढे खालील व्यापारी परिणाम सादर करत आहे :

वर्ष	विक्री (रु.)	लाभ किंवा हानी
2021	7,00,000	10,000 (हानी)
2022	9,00,000	10,000 (लाभ)

P.T.O.

आगणन करा :

- (i) लाभ-मात्रा अनुपात
- (ii) स्थिर परिव्यय
- (iii) समविच्छेदन बिंदू (विक्री)
- (iv) 8,00,000 रु. विक्री असताना लाभ किंवा हानी
- (v) 20,000 रु. नफा प्राप्तीसाठी आवश्यक विक्री.

Or

(किंवा)

The following figures of Ram Ltd. are available for the year 2022 :

Sales	Rs. 5,00,000
Fixed Cost	Rs. 1,50,000
Net Profit	Rs. 50,000
Unit Sold	2,000 units

Calculate :

- (i) P/V ratio
- (ii) Variable cost
- (iii) Break-even point sales
- (iv) Margin of safety in percentage
- (v) The number of units to earn a profit of Rs. 1,00,000.

WT

(7)

CA—53—2025

राम लि.चे वर्ष 2022 साठीचे आकडे खालील प्रमाणे उपलब्ध आहेत :

विक्री 5,00,000 रु.

स्थिर परिव्यय 1,50,000 रु.

निव्वळ नफा 50,000 रु.

विक्रीत एकक 2,000 एकक

आगणन करा :

(i) लाभ-मात्रा अनुपात

(ii) चल परिव्यय

(iii) समविच्छेदन बिंदू विक्री

(iv) सुरक्षा सीमा टक्केवारीत

(v) 1,00,000 रु. नफा मिळविण्याकरिता आवश्यक लागणारे एकक.

3. The Balance Sheet of M/s 'X' and 'Y' for the year 2021 and 2022 were as follows :

15

Balance Sheets

Liabilities	2021	2022
	(Rs.)	(Rs.)
Creditors	40,000	50,000
X's Loan	20,000	—

P.T.O.

WT

(8)

CA—53—2025

Loan from Bank	45,000	55,000
Capital	1,30,000	1,50,000
	<u>2,35,000</u>	<u>2,55,000</u>
Assets	2021	2022
	(Rs.)	(Rs.)
Debtors	35,000	55,000
Machinery	75,000	55,000
Land	40,000	50,000
Building	35,000	55,000
Stock	35,000	25,000
Cash	15,000	15,000
	<u>2,35,000</u>	<u>2,55,000</u>

Additional Information :

- (i) Net profit for the year 2022 amounted to Rs. 50,000.
- (ii) During the year a machine costing Rs. 25,000 (accumulated depreciation Rs. 6,500) was sold for Rs. 17,000.
- (iii) The provision for depreciation against machinery as on 31-03-2021 was Rs. 35,000 and 31-03-2022 Rs. 50,000.

Prepare Cash Flow Statement according to AS-3.

मेसर्स 'एक्स' आणि 'वाय' यांचे 2021 आणि 2022 वर्षांची स्थिती विवरणे खालील प्रमाणे होती :

स्थिती विवरण

देयता	2021	2022
	(रु.)	(रु.)
धनको	40,000	50,000
'एक्स'चे कर्ज	20,000	—
बँकेचे कर्ज	45,000	55,000
भांडवल	1,30,000	1,50,000
	<u>2,35,000</u>	<u>2,55,000</u>
संपत्ती	2021	2022
	(रु.)	(रु.)
ऋणको	35,000	55,000
यंत्र	75,000	55,000
भूमी	40,000	50,000
इमारत	35,000	55,000
स्कंध	35,000	25,000
रोख	15,000	15,000
	<u>2,35,000</u>	<u>2,55,000</u>

P.T.O.

अतिरिक्त माहिती :

- (i) 2022 या वर्षाचा शुद्ध लाभ 50,000 रु. होता.
- (ii) 2022 या वर्षात एक यंत्र ज्याचे परिव्यय मूल्य 25,000 रु. होते ते 17,000 रु. ला विक्री करण्यात आले. (त्या यंत्रावर संचित अवक्षयण 6,500 रु. होते)
- (iii) यंत्रावर एकूण अवक्षयणाची तरतूद 31 मार्च, 2021 रोजी 35,000 रु. आणि 31 मार्च, 2022 रोजी 50,000 रु. होती.

रोख प्रवाह विवरण AS-3 प्रमाणे तयार करा.

Or

(किंवा)

The comparative Balance Sheets of Satyendra Ltd. for two years are as follows :

Balance Sheets

Liabilities	2023	2024
	(Rs.)	(Rs.)
Capital	33,000	17,000
Bank Loan	21,500	30,000
Loan from friend	—	10,000
Creditors	12,500	26,000
Bills payable	6,000	4,000
	73,000	87,000

WT

(11)

CA—53—2025

Assets	2023	2024
	(Rs.)	(Rs.)
Land and Building	25,000	40,000
Machinery	10,000	7,000
Debtors	20,000	17,500
Stock	12,500	15,000
Cash	5,500	7,500
	<hr/>	<hr/>
	73,000	87,000
	<hr/>	<hr/>

Additional Information :

- (i) Net loss for the year 2024 amounted to Rs. 6,500.
- (ii) During the year a machine costing Rs. 2,500 (accumulated depreciation Rs. 500) was sold for Rs. 1,250.
- (iii) The provision for depreciation against machinery was Rs. 3,000 and Rs. 3,500 for 2023 and 2024 respectively.

Prepare Cash Flow Statements as per AS-3.

P.T.O.

सत्येंद्र लि. ची दोन वर्षांची तुलनात्मक स्थितीविवरण पुढीलप्रमाणे आहेत :

स्थितीविवरण

देयता	2023	2024
	(रु.)	(रु.)
भांडवल	33,000	17,000
अधिकोष कर्ज	21,500	30,000
मित्राकडून कर्ज	—	10,000
उत्तमर्ण	12,500	26,000
देय विपत्रे	6,000	4,000
	<hr/>	<hr/>
	73,000	87,000
	<hr/>	<hr/>
संपत्ती	2023	2024
	(रु.)	(रु.)
भूमी व इमारत	25,000	40,000
संयंत्र	10,000	7,000
अधमर्ण	20,000	17,500
स्कंध	12,500	15,000
रोख	5,500	7,500
	<hr/>	<hr/>
	73,000	87,000
	<hr/>	<hr/>

अतिरिक्त माहिती :

(i) 2024 वर्षासाठी शुद्ध तोटा रु. 6,500.

- (ii) संयंत्र ज्याची किंमत रु. 2,500 (संचित अवक्षयण रु. 500) याची विक्री रु. 1,250 ला करण्यात आली.
- (iii) संयंत्रावरील अवक्षयण तरतूद 2023 व 2024 अनुक्रमे रु. 3,000 आणि रु. 3,500 आहे.

रोख प्रवाह विवरण (AS-3 प्रमाणे) तयार करा.

4. From the following particulars, prepare a production budget of Bajaj Company for the year ended 30th June, 2022 : 15

Products	Sales (units) (as per sales budgets)	Estimated Stock (units)	
		01-07-21	30-06-22
A	22,000	10,000	50,000
B	25,000	15,000	10,000
C	30,000	12,000	5,000

बजाज कंपनीचे पुढील माहितीच्या आधारे 30 जून, 2022 ला संपणाऱ्या वर्षासाठी उत्पादन आयव्ययक तयार करा :

उत्पादन	विक्री (नग) (विक्री आयव्ययकानुसार)	अंदाजीत स्कंध (नग)	
		01-07-21	30-06-22
A	22,000	10,000	50,000
B	25,000	15,000	10,000
C	30,000	12,000	5,000

P.T.O.

Or

(किंवा)

Nandgiri Co. Ltd. manufactures two types of products A & B sells them in two different markets Udgir and Nanded.

The following information is made available for the current year :

Markets	Products	Budgeted Sales	Actual Sales
Udgir	A	20,000 at Rs. 5 each	30,000 at Rs. 5 each
	B	15,000 at Rs. 9 each	10,000 at Rs. 9 each
Nanded	A	30,000 at Rs. 5 each	40,000 at Rs. 5 each
	B	25,000 at Rs. 9 each	20,000 at Rs. 9 each

Survey of market reveals that :

- (1) Product 'A' is very popular. It is underpriced and its price is increased by Rs. 2.
- (2) Product 'B' is overpriced and its price is reduced by Rs. 2.

The management agreed to give effect to the above price changes on the above basis of the following estimate.

It is estimated by the divisional managers that percentage increases in sales :

Products	Udgir	Nanded
A	+20%	+10%
B	+20%	+15%

You are required to prepare a budget for sale incorporating the above estimates.

नंदगिरी कं. लि. 'A' आणि 'B' या दोन प्रकारे उत्पादने तयार करतात आणि उदगीर आणि नांदेड या दोन बाजारपेठेत विकतात.

चालु वर्षासाठी खालील माहिती उपलब्ध करून देण्यात आली आहे :

बाजार	उत्पादन	अंदाजपत्रक विक्री	वास्तविक विक्री
उदगीर	A	20,000 नग रु. 5 प्रति नग	30,000 नग रु. 5 प्रति नग
	B	15,000 नग रु. 9 प्रति नग	10,000 नग रु. 9 प्रति नग
नांदेड	A	30,000 नग रु. 5 प्रति नग	40,000 नग रु. 5 प्रति नग
	B	25,000 नग रु. 9 प्रति नग	20,000 नग रु. 9 प्रति नग

बाजाराच्या सर्वेक्षणातून असे दिसून आले आहे की :

- (1) उत्पादन 'A' खुप लोकप्रीय आहे आणि त्याची किंमत कमी आहे. त्यामुळे त्याची किंमत रु. 2 ने वाढवावी.
- (2) उत्पादन 'B' जास्त किंमतीचे आहे आणि त्याची किंमत रु. 2 ने कमी करावी.

व्यवस्थापनाने खालील अंदाजानुसार वरील किंमतीतील बदलांना मान्यता देण्याचे ठरवले आहे.

विक्रीत टक्केवारी वाढल्याचा अंदाज विभागीय व्यवस्थापकांनी व्यक्त केला आहे तो पुढील प्रमाणे :

उत्पादन	उदगीर	नांदेड
A	+20%	+10%
B	+20%	+15%

वरील अंदाज समाविष्ट करून विक्रीसाठी बजेट तयार करा.

P.T.O.

5. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Meaning and nature of management account
- (ii) Functions of management accounting
- (iii) Margin of safety
- (iv) Break-even analysis.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) व्यवस्थापन लेखाकर्माचा अर्थ आणि स्वरूप
- (ii) व्यवस्थापन लेखाकर्माची कार्ये
- (iii) सिमा सुरक्षा
- (iv) समविच्छेदन बिंदु विश्लेषण.